

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno Christi 1176. Usque Ad Annum 1203

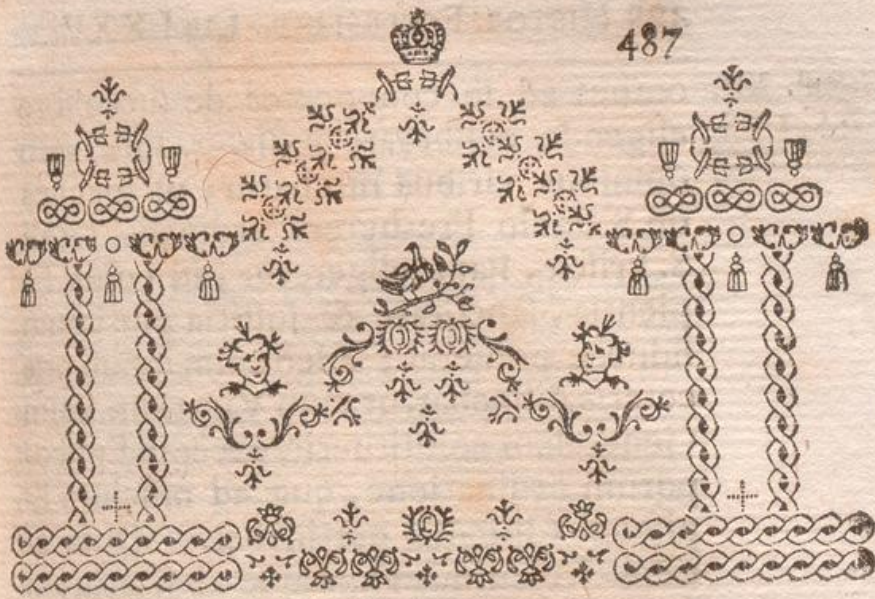
Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1763

VD18 90118022

§. 1. Cœlestini Papæ obitus. Innocentius III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66394](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66394)

HISTORIA ECCLESIASTICA.

LIBER LXXV.

INNOCENTIUS III. PAPA.
PHILIPPUS & OTTO IV. IMP. OCC. ALEXIUS
ANGELUS IMP. ORIENTIS.

§. I.

*Cælestini Papæ obitus. Innocen-
tius III.*

Cælestinus III. Papa annis & corpo- Sæcul. XII.
ris infirmitatibus gravis, cum pau- A. C. 1198.
lo ante Natalem Domini, anno
millesimo centesimo nonagesimo septi-
mo, in morbum incidisset, Cardinales
omnes

*Roger. de
Hoved. p. 774*

H h 4

omnes

Sæcul. XII.
A.C. 1198.

omnes ad se convocatos de successore eligendo deliberare iussit. Ipse vero omnibus viribus nitebatur, ut Joannes de S. Paulo Presbyter Cardinalis, Tituli S. Priscæ, Papa eligeretur, in cuius sapientia, sanctitate & iustitia plurimum fiducia posuerat; adeo enim ipsum præ ceteris diligebat, ut eum Vicarium suum Generalem constituerit, excepta Episcoporum ordinatione, quæ ad officium Episcopi Ostiensis pertinebat. Quin etiam Cœlestinus Papatu se abdicaturum promisit, si Cardinales Joannem de S. Paulo vellent in S. Petri Cathedram sua electione evehere.

Verum omnes una voce responderunt, se Joannem addita quacunque conditione non esse electuros; rem autem esse inauditam, quod Papa vivus suam Dignitatem dimisisset. Prætextus hæc dicentium Cardinalium erat, Electionem Romani Pontificis oportere esse liberam & ab omni pacto absolutam; revera autem eorum plerique Pontificatum ambiebant, & Episcopus Ostiensis, Episcopus Portuensis, Jordanus de Fossa nova, & Gratianus nulli labori aut industriæ parcebant, qua summum fastigium consequerentur. Inter hæc Cœlestinus III. Papa Feria quinta, octava Januarii, anno millesimo centesimo nonagesimo octavo, vita functus, pro more in Basilica La-
tera-

teranensi sepultus est. (*) Hic clau- Sæcul. XII.
duntur Annales Cardinalis Baronii, quem A.C. 1198.
Hh 5 præ-

(*) In Palatio pag. 701. de Cœlestino Pa-
pa hæc legimus: *Romæ propensiori studio,*
quo tenebatur Cœlestinus erga cultum Ve-
nerandæ Imaginis Dei Genitricis Mariæ, quæ
 fuerat Gallæ Placidia, collocata in antiquo
 foro Romano, juxta Ecclesiam dictam S. Ma-
 ria in Porticu, ædificavit hospitalem domum
 Infirmorum, quam redditibus locupletavit. De
 hac veneranda Imagine adhuc vetus perseve-
 rat Inscriptio:

Hæc est illa piæ Genitricis imago Mariæ,
Quæ discumbenti Gallæ patuit me-
tuenti.

In Alexandro Natali sub finem Sæculi XII.
hæc leguntur, pag. 134. *In eodem Articulo,*
 pag. 256. Edit. primæ Religiosi Censores hanc
 Propositionem notant: Papa erravit circa dis-
 solutionem Matrimonii, ejusque Decretum non
 fuit approbatum ab Ecclesia. Hinc inferre
 intendit Alexander, inquiunt, quod Decreta
 Pontificum sine consensu Ecclesiæ sunt opinio-
 nes, & non Decreta infallibilia.

Respondet Natalis Alexander: *Christianam*
 uxorem, cujus odio vir Christum negavit,
 sibi que copulavit paganam, ipso superstite alteri
 nubere posse Catholico, atque hujusmodi & si-
 mili apostasica Matrimonium dirimi, sensit Cœ-
 lestinus III. Decretum istud habetur Cap. Lau-
 disti-

Sæcul. XII. præcipue in hac Historia ducem secu-
 A.C. 1198. tus sum.

Sacra

dabilem. Tit. de Conversione Infidelium. Lib. III. Secundæ Collectionis antiquæ Decretalium ab Antonio Augustino editæ. Illam Cœlestini III. opinionem Ecclesiæ consensu non esse approbatam observavi, ab Innocentio III. emendatam, Cap. quanto Ext. de Divortiis; Partem illam capituli Laudabilem, insertam non fuisse Collectioni novæ Decretalium jussu Gregorii IX. editæ: Concilium denique Tridentinum Sessione XXV. Can. V. Anathemate feriisse eos, qui dixerint, propter Hæresim dissolvi posse Matrimonii vinculum. Hæc verba: Papa erravit asfingunt mihi RR. Censores, mea non sunt. Quamvis Cœlestinum III. in ea Decretali errasse verum sit. Ejus opinionem Ecclesiæ consensu non fuisse approbatam dixi, quod certissimum. De infallibilitate Summi Pontificis ne verbum quidem ullum habeo eo loci, nec id infero, quod me inferre voluisse Religiosi Censores in omnem eventum divinant; tametsi ea sit Facultatis Parisiensis & Ecclesiæ Gallicanæ sententia. Sane aut Cœlestinus III. erravit, aut Innocentius III. qui Decretalem ejus correxit, cum eorum opiniones contrariæ sint, ut ipse Innocentius in Decretali sua notat: Nos igitur consultationi tuæ respondentes distinguimus, licet quidam Prædecessor noster sensisse aliter videatur &c.

Hic Notam subjecit Constantinus Roncaglia: Erravit Cœlestinus sentiendo Matrimonii
 vincu-

Sacra Sedes haud plus aliquot horis Sæcul. XII.
vacavit, nam cum Cœlestinus noctu e A.C. 1198.

vita Gest Innoc.
n. 5. Lib. I.

*vinculum inter Fideles solvi, si alter conjugum ^{ep. I.}
Hæresim amplectatur, sed non definivit, ac suam
opinionem dumtaxat exposuisse, illa Innocentii
verba manifestant; licet quidam Prædecessor
noster aliter sensisse videatur, porro sentire non
est definire. Et post pauca: Jam ergo adno-
tavi tunc Pontificem solemniter definire, seu ex
Cathedra loqui, quando aliqua veritate mature
examinata, ac specialibus orationibus Spiritus
Sancti adfidentia invocata, aliquid tanquam
Magister Universalis, ac ad fidem pertinere u-
niversæ proponit Ecclesiæ, adeoque ostendat, ut
Hæreticos habendos, qui aliter ac ipse definie-
rit, sentiant; unde in eos solet Anathema pro-
nunciare.*

Huc usque Notæ hujus Auctor. Cui se-
quentia argumenta opponi possunt: Quis Chri-
stianorum sciat, aut inquirere teneatur, vel e-
tiam Judex sit, an Summus Pontifex, antequam
Epistolam Decretalem vel Bullam ediderit,
rem satis mature examinaverit, an specialibus
orationibus S. Spiritus adfidentiam satis invo-
caverit? Imo præsumendum, id semper factum,
adeoque Papa semper definire voluisse creden-
dus erit. Nec illa Quæstio, an Papa, sine con-
sensu Ecclesiæ, id est Episcoporum, aliquid
proponens, tanquam Magister Universalis lo-
quatur, decisa est. Tandem Summi Pontifices
nunquam soliti sunt ostendere, contrarium sen-
tientes

Sæcul. XII.
A.C. 1198.

*Papebr.
conat.*

vita migrasset, & mane tumulo inferretur, interim aliqua pars Cardinalium in quodam loco, qui *septa solis* dicebatur, congregata negotium electionis majore libertate & securitate tractabat. Ceteri defuncto Pontifici iusta persolvebant,

rientes Hæreticos esse habendos, aut anathema pronunciare, nisi vel jam prius vel postea in eadem causa Concilium fuerit celebratum. Ex quibus sequitur, hanc explicationem vel definitionem, quando Papa loquatur ex Cathedra, non habere certam Regulam, sed ab arbitrio cujuslibet Doctoris pendere, an velit aliquid addere vel detrahere, ut nihil dicam, hanc Infallibilitatis explicationem in Antiquitate non fundari. Longe certior est illa Regula, si dicamus, tunc infallibili modo Doctrinam Ecclesie proponi, quando eam Romanus Pontifex consentiente majore & saniore Episcoporum parte docet, secundum exemplar Concilii omnium primi de Legalibus. Hist. Tom. I. pag. 82. in quo S. Petrus quidem præfuit, proposuit questionem & primus dixit sententiam, sed non solus judicavit; nam etiam S. Jacobus judicavit, ut diserte dixit. Et tandem in Decreto additum est: visum est Spiritui Sancto & nobis &c. Consentit Doctrina sanctissimi Patris nostri Benedicti XIV. in suo Opere de Synodo Diocesana Lib. XIII. Cap. II. N. II. ubi dicit: *Siquidem Episcopi in Concilio Generali Summo Pontifici assident, non tanquam meri Consilarii, verum etiam tanquam Judices.*

bant, præfente etiam Lothario, Cardi- Sæcul. XII.
 nale Diacono, Tituli SS. Sergii & Bachi. A. C. 1198.
 Exequiis rite peractis, & his quoque Car-
 dinalibus ad Collegas accedentibus, si-
 mul omnes & soli Missæ de Spiritu San-
 cto interfuere. Tum osculum pacis in-
 vicem figunt, in pavementum se se pro-
 sternunt, & tandem confident. Ora-
 tione deinde, ut mos erat, habita, nomi-
 nantur scrutatores, qui collectis omnium
 ac singulorum suffragiis, ac diligenter
 conscriptis, rem Cardinalibus referunt.
 Pleræque voces Lothario Cardinali fa-
 vebant, etiamsi præter ipsum etiam tri-
 bus aliis non nulli sua suffragia dedis-
 sent. Quare, postquam de ejus ætate,
 quippe annos tantum triginta septem
 natus erat, aliquantum disceptassent, o-
 mnes de eo eligendo consentiunt, quod
 præclaras in eo virtutes & insignem
 Doctrinam suspicerent. Itaque Papa
 creatur reluctans, ingemiscens, & la-
 crymans eadem die, octava Januarii, an-
 no millesimo centesimo nonagesimo o-
 ctavo, & Innocentius III. appellatur.
 Tum Electione publice denunciata, cun-
 ctis novum Patrem laudantibus & ac-
 clamantibus, ac confluyente ingenti po-
 puli multitudine, ad Basilicam Constani-
 tini moxque ad Palatium Lateranense
 more consueto deducitur. Lotharius *Gest. n. I. &c.*
 ex patre Trasimundo de Comitibus Si-
 gniæ,

Sæcul. XII. gnix, matre vero Clarina Romana nobi-
 A.C. 1198. lissimæ stirpis, natus primum Parisiis,
 1. ep. 296. deinde Bononiæ in scientiis eruditus,
 tam Philosophiæ quam Theologiæ cog-
 nitione cœvos & æquales omnes supera-
 vit. Tum Præbendam inter Canonicos
 S. Petri Romæ adeptus, & a Grego-
 rio VIII. Papa Subdiaconus ordinatus,
 a Clemente Papa III. Diaconus ad Ti-
 tulum S. Sergii, qui prius ipsius Papæ
 fuerat, creatur. Primis duobus, ex quo
 Cardinalis fuit, annis Ecclesiam Tituli
 sui totam prope collapsam ex ruinis ere-
 xit suis sumtibus, & ubi ad Papatum
 pervenit, ad eam exornandam porticum
 columnis nixam ex bonis sibi acquisitis
 construi curavit; quæ res omnibus ad-
 mirationi fuit, scientibus, quam alienum
 ab avaritia semper gessisset animum.

§. II.

Pontificatus Exordia.

Quia, cum eligeretur Papa Innocen-
 tius, Diaconatus Ordine tantum
 initiatus erat, ejus consecratio usque ad
 Dominicam quatuor temporum in Qua-
 dragesima dilata est, quo temporis spa-
 tio tamen complures Epistolas ad per-
 ficienda non nulla negotia, præsertim in
 causis pauperum, expediri jussit, & lite-
 ræ istæ tantum media Bulla, seu media
 Sigilli